

**CENTRALNO KLIRIŠKO DEPOZITARNO
DRUŠTVO A.D. PODGORICA**

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2023. GODINU**

**CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D.
PODGORICA**

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2023. GODINU**

SADRŽAJ

	Strana
I IZVJEŠTAJ REVIZORA	1 - 5
II FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI:	
BILANS USPJEHA ZA 2023. GODINU	6 - 8
BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2023. GODINE	9 - 12
ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU	13
ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE	14
III NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	15 - 41

Društvo za reviziju finansijskih iskaza d.o.o.
Ul. Vasa Raičkovića br. 5, Podgorica
Tel/faks: +382 20 244 652
Mob. tel. +382 67 802 881
e-mail: eurorev@t-com.me

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Centralnog klirinškog depozitarnog društva a.d. Podgorica

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Centralnog klirinškog depozitarnog društva a.d. Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, bilans uspjeha, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za 2023. godinu, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji Društva u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Društva na dan 31.12.2023. godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, i računovodstvenim politikama objavljenim u Napomeni 3 uz finansijske izvještaje.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja o njima, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja	Odgovarajuća revizijska procedura
<i>Adekvatno priznavanje, vrednovanje i objelodanjivanje prihoda od usluga, i drugih povezanih bilansnih pozicija</i>	
<p>Društvo ostvaruje poslovne prihode po osnovu naknada za izvršene usluge klijentima – usluge centralnog registra, kliring i saldiranje i direktan pristup sistemu Centralnog klirinškog depozitarnog društva. Odluku o direktnom i indirektnom otpisu potraživanja od kupaca, na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Odbor direktora Društva. Veliki broj kupaca ukazuje na mogući rizik neadekvatnog priznavanja prihoda i njihovog procjenjivanja. Istovremeno postoji rizik zastare potraživanja od fizičkih i pravnih lica.</p> <p>Utvdili smo da je prihod od usluga ključno pitanje revizije zbog njihovog značajnog iznosa, te rizika priznavanja i vrednovanja prihoda i sa njima povezanim potraživanjima.</p> <p>Objelodanjene informacije koje se odnose na priznavanje prihoda i sa njima povezanim potraživanjima izvršeno je u napomenama 3, 5, 6, 7 i 20 u Napomenama uz finansijske iskaze.</p>	<p>Naše revizijske procedure su uključivale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumijevanje politika i procedura koje se primjenjuju na priznavanje prihoda kao i analizu i testiranje efikasnost funkcionisanja internih kontrola koje se odnose na proces priznavanja prihoda i procjenu potraživanja; - Obavljanje analitičkih postupaka ključnih komponenti Društva, analizirajući aktuelne performanse sa istim performansama prethodne godine; - Obavljanje cut-off procedura na uzorku transakcija prihoda na kraju godine kako bi se zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period; - Testiranje na bazi uzorka ispostavljenih faktura i praćenje do njihove naplate, te adekvatnost obuhvatanja plaćanja; - Provjera na bazi uzorka uslova navedenih u fakturi; - Testiranje starosne strukture potraživanja i adekvatnost izvršenog otpisa i - Pregled objelodanjivanja u napomenama. <p>Zaključak:</p> <p><i>Na osnovu izvršenih aktivnosti, nismo utvdili materijalne greške za priznavanje i vredovanje prihoda i potraživanja.</i></p>

Odgovornosti menadžmenta za finansijske izvještaje

Menadžment je odgovoran za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s punim MSFI i za one interne kontrole za koje menadžment odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usled prevare ili grešaka. U sastavljanju finansijskih izvještaja, menadžment je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s nastavkom poslovanja i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na stalnosti poslovanja, osim ako menadžment ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Vlasnik je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usled prevare ili greške i izdati izvještaj revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usled prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRS, koristimo profesionalna prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog iskaza nastalog usled prevare je veći od rizika nastalog usled greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- sagledavamo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo adekvatnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je izvršio menadžment.
- donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane menadžmenta i, na onosu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom mišljenju na objelodanjivanje u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje.

Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posledice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Izvještaj o ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Društvo je obavezno da sastavi i objavi Izvještaj menadžmenta i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, a Zakonom o reviziji je utvrđena obaveza eksternog revizora da izvještava revizorski odbor pravnog lica o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

Izvještaj menadžmenta

Izvršili smo pregled Izvještaja menadžmenta. Menadžment Društva je odgovoran za pripremanje ovog izvještaja u skladu sa važećim propisima Crne Gore. Naša odgovornost je da ocijenimo da li je Izvještaj menadžmenta usklađen sa godišnjim finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu, da li postoje značajni pogrešni iskazi u tom izvještaju, te da li je izvještaj pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Naše procedure u vezi Izvještaja menadžmenta bile su ograničene na procjenjivanje da li su finansijske informacije prikazane u tom izvještaju usklađene sa godišnjim finansijskim izvještajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u Izvještaj menadžmenta koje proizilaze iz nerevidiranih finansijskih ili drugih izvještaja.

Po našem mišljenju, finansijske informacije prikazane u Izvještaju menadžmenta, po svim materijalno značajnim aspektima usklađene su sa finansijskim izvještajima na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine.

Na osnovu razumijevanja i poznavanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenih tokom naše revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni iskazi u Izvještaju menadžmenta.

Po našem mišljenju, Izvještaj menadžmenta je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Izvršili smo pregled Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ove izjave. Naša odgovornost je da izvršimo reviziju dijelova Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja iz člana 14., tač. 4 i 5 Zakona o računovodstvu.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije zahtijevane tačkama 4 i 5, člana 14. Zakona o računovodstvu.

Po našem mišljenju, informacije prikazane u navedenom dijelu Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa informacijama u Izvještaju menadžmenta.

Izvještaj revizorskom odboru o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije

U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da revizorski odbor Društva izvijestimo o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

Podgorica, 29. mart 2024. godine.

“EUROREV” DOO, Podgorica

Dejan Savić, Ovlašćeni revizor

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA
ISKAZ O REZULTATU /BILANS USPJEHA/
u periodu od 01.01.do 31.12.2023. godine

u EUR

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201	5	399.059	525.482
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		30.013	32.492
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205	6	28.914	29.074
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206	7	1.099	3.418
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	208		270.271	278.705
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209	8	7.651	9.225
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210	9	161.802	164.440
540	c) Amortizacija	210 a	10	100.818	105.040
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211	12	250.080	258.645
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212		187.964	193.124
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		62.116	65.521
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		12.627	12.857
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		46.571	49.661
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		2.918	3.003
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217			
580, 581, 582, 589 (dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	219			
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	11	3.036	586
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		(94.315)	20.038
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			

Napomene na stranama 15 - 41 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226	13	639	638
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229		639	638
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230			
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233			
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	234	14	(2.030)	(1.423)
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236		2.030	1.423
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		650	860
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			860
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepov. licima	240		650	
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		(2.041)	(1.645)
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		(96.356)	18.393
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		(96.356)	18.393
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		1.524	2.777
721	1. Tekući porez na dobit	246		-	5.193
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		1.524	(2.416)
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248	22	(97.880)	15.616

Napomene na stranama 15 - 41 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

	VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	249		380.673	46.595
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250		379.534	48.166
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252		1.139	(1.571)
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/	258		29.632	
	VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	259		351.041	46.595
	IX. NETO SVEOBUHVAJNI REZULTAT (248+259)	260		253.161	62.211
	X. ZARADA PO AKCIJI	261		(0,167)	0,027
	1. Osnovna zarada po akciji	262		(0,167)	0,027
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA	264			
	XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBEĐUJU KONTROLU	265			

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza

Tatjana Blagojević

Odgovorno lice

Igor Vojinović

U Podgorici

Dana 18.03.2024. godine

Napomene na stranama 15 - 41 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

CENTRALNO KLIRIŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA
ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/
na dan 31.12.2023. godine

u EUR

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznosi		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Kranje stanje 31.12.2022. g.	Početno stanje 01.01.2022. g.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		1.487.181	1.206.988	
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	15	419.490	482.217	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005		419.490	482.217	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	16	1.050.392	708.644	
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		972.315	627.424	
023, 027(dio)	2. Postrojenja i oprema	010		63.844	79.657	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011		14.233	1.563	
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		14.233	1.563	
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015				
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016		17.299	16.127	
030, 039(dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033(dio), 039(dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031(dio), 032(dio), 039(dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033(dio), 039(dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031(dio), 032(dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032(dio), 034, 035, 036, 039(dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	022	17	17.299	16.127	
038, 039(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				

Napomene na stranama 15 - 41 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		120.506	294.229	
	I. ZALIHE (027 do 030)	026				
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027				
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029				
15	4. Dati avansi	030				
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031	18	67.059	96.093	
202, 203, 209(dio)	1. Potraživanja od kupaca	032		57.821	93.288	
200, 209(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201, 209(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		9.238	2.805	
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036				
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037				
21, 22, osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		9.238	2.805	
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039				
236 (dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	041				
23 osim 236(dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042				
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	19	53.447	198.136	
04	V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045		1.040	401	
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		1.608.727	1.501.618	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		1.460.521	1.354.410	
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	20	750.000	750.000	
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				

Napomene na stranama 15 - 41 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	21	665.107	361.408	
321	1. Zakonske rezerve	106				
322(dio)	2. Statutarne rezerve	107				
322(dio)	3. Druge rezerve	108				
330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335 i 336	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		665.762	363.203	
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335 i 336	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110		655	1.795	
	VI. NERASPOREĐENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	22	45.414	243.002	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		143.294	227.386	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113			15.616	
350	3. Gubitak ranijih godina	114				
351	4. Gubitak tekuće godine	115		97.880		
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		26.904	34.602	
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	23	19.125	21.255	
404(dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		19.125	21.255	
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122		7.779	13.347	
414, 415	1. Dugoročni krediti	123				
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124	24	7.779	13.347	
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125		80.244	49.088	
495(dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126				
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		41.058	63.518	
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128				

Napomene na stranama 15 - 41 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

	II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	129	25	41.058	63.518	
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio), 426 i 429(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130		5.567	5.350	
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio) i 429(dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131				
430	3. Priljeni avansi, depoziti i kaucije	132				
433 i 434	4. Obaveze prema dobavljačima	133		19.798	41.699	
439(dio)	5. Obaveze po menicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136		17	42	
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		15.676	16.427	
439(dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138		5.238	4.633	
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139				
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140		10.438	6.601	
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141			5.193	
427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495(dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143				
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		1.608.727	1.501.618	

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza

Tatjana Blagojević

Odgovorno lice

Igor Vojinović

U Podgorici

Dana 18.03.2024. godine

Napomene na stranama 15 - 41 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA
ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

u EUR

Pozicija	OPIS	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Ostali kapital (rn 309)	Neplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Emisiona premija (rn 320)	Rezerve (rn 321, 322)	Revalori- zacione rezerve (grupa 33)	Neraspo- redena dobit (grupa 34)	Gubitak (grupa 35)	Otkupljene sopstvene akcije i udjeli (rn 237)	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6 +7+8-9-10)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Stanje na dan 01.01.2022. godine	750.000					411.145	179.220			1.340.365
2.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika										
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022. godine (r.br. 1+2)	750.000					411.145	179.220			1.340.365
4.	Neto promjene u 2022. godini						(49.737)	63.782			14.045
5.	Stanje na dan 31.12. 2022. godine (r.br. 3+4)	750.000					361.408	243.002			1.354.410
6.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika										
7.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2023. godine (r.br. 5+6)	750.000					361.408	243.002			1.354.410
8.	Neto promjene u 2023. godini						303.699	(99.708)	97.880		106.111
9.	Stanje na dan 31.12.2023. godine (r.br. 7+8)	750.000					665.107	143.294	97.880		1.460.521

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza
Tatjana Blagojević

Odgovorno lice
Igor Vojinović

U Podgorici
Dana 18.03.2024. godine

Napomene na stranama 15 - 41 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

CENTRALNO KLIRIŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA
ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2023. godine

u EUR

POZICIJA	Redni broj	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	552.988	678.926
1. Prodaja i primljeni avansi	302	552.988	678.926
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303		
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304		
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	547.979	585.733
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	220.348	201.928
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	257.554	258.645
3. Plaćene kamate	308		
4. Porez na dobitak	309	5.193	12.084
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	64.884	113.076
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	5.009	93.193
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	606	607
1. Prodaja akcija i udjela	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sred.	314		
3. Ostali finansijski plasmani	315		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316	606	607
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	304	
1. Kupovina akcija i udjela	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sred.	320	304	
3. Ostali finansijski plasmani	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	302	607
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	150.000	
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze	329		
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331	150.000	
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	(150.000)	
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	(144.689)	93.800
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	198.136	104.336
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	53.447	198.136

Napomene na stranama 15 - 41 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

CENTRALNO KLIRIŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje****Djelatnost i organizacija**

1. Centralno klirinško depozitarno društvo a.d. Podgorica osnovano je kao Centralna Depozitarna Agencija a.d. Podgorica, Ugovorom o osnivanju br. 01-1 na Osnivačkoj Skupštini dana 24.05.2000. godine. Društvo je upisano u registar privrednih subjekata Privrednog suda u Podgorici 17.11.2000. godine, pod brojem Fi 3155/00. U skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Centralna Depozitarna Agencija a.d. Podgorica je upisana 14.08.2002. godine u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 4-0000584/001.

Komisija za hartije od vrijednosti je dala Rješenje o davanju dozvole za rad za obavljanje poslova registrovanja dematerijalizovanih hartija od vrijednosti br. 03/3-1/2-01 od 28.05.2001. godine i Rješenje o davanju dozvole za rad za obavljanje poslova kliringa i saldiranja sklopljenih transakcija sa hartijama od vrijednosti i drugih poslova u vezi sa dematerijalizovanim hartijama od vrijednosti br. 03/3-2/2-01 od 26.02.2002. godine. Društvo je upisano u Registar emitenata hartija od vrijednosti kod Komisije za hartije od vrijednosti pod registarskim brojem 100.

Centralna Depozitarna Agencija a.d. Podgorica, u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala (Sl. list CG br. 01/2019), mijenja ime u Centralno klirinško depozitarno društvo a.d. Podgorica 02.08.2019. godine, stupanjem na snagu Statuta Centralnog klirinškog depozitarnog društva a.d. Podgorica (Sl. list CG br. 51/2019).

Sjedište Društva je u Podgorici ul. Svetlane Kane Radević bb.

Organi Društva su:

- Skupština akcionara, kao najviši organ Društva, koju čine akcionari ili njihovi predstavnici,
- Odbor direktora, koji broji 5 članova, kao organ upravljanja i rukovođenja Društvom,
- Izvršni direktor, koji se bira na period od 4 godine, a kojeg imenuje i razrješava Odbor direktora. Izvršni direktor se stara o izvršavanju odluka Odbora direktora i
- Sekretar Društva, kojeg bira Odbor direktora na period od 4 godine.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Naziv djelatnosti Društva je: Ostale pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova. Društvo se bavi vođenjem registra dematerijalizovanih hartija od vrijednosti u skladu sa Zakonom i propisima i aktima kojima se uređuje način vođenja dematerijalizovanih hartija od vrijednosti, obavljanjem usluga koje se odnose na promet HOV, čime se unapređuje i razvija tržište kapitala u Crnoj Gori i omogućava učesnicima tržišta kapitala pravilan, pouzdan, brz i efikasan obračun i plaćanje pri trgovanju HOV u kom pravcu je Društvo dužno i ovlašćeno da preuzima sve mjere i poslove koji su korisni i nužni za ostvarivanje i unapređivanje njegove zakonomjerne funkcije, namjene i svrhe, kao i drugim djelatnostima predviđenim aktom o osnivanju.

Broj zaposlenih radnika na kraju 2023. godine je 14 (2022. godine 13 radnika).

2. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja**Izjava o usaglašenosti**

2.1. Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori.

Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI i MRS

2.2. Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu MRS odnosno MSFI koji su bili u primjeni na dan 01.01.2013. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Crne Gore. Promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni Standardi i tumačenja, izdati nakon 01.01.2013. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Crnoj Gori.

Prema Zakonu o računovodstvu Crne Gore pravna lica sastavljaju finansijske iskaze po Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS), odnosno po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje je proglasio IASB i usvojio i objavio nadležni organ koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje.

CENTRALNO KLIRIŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Na osnovu obavještenja Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore primjenjuju se standardi izdati do 31.07.2013. godine. Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene Standarde i tumačenja izdata nakon 31.07.2013. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Društvo, ima namjeru da iste primijeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Crnoj Gori. Rukovodstvo Društva nije usvojilo nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

U skladu sa Uredbom Vlade Crne Gore o povjeravanju poslova državne uprave nadležnog za poslove računovodstva i revizije (Sl. list RCG, br. 44/2007 i Sl. list CG, br. 33/2010), Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore je propisao da su u primjeni sledeći standardi:

Od 01.01.2009. godine, u Crnoj Gori su prevedeni i u primjeni sledeći Međunarodni računovodstveni standardi (MRS):

MRS - 1, 2, 7, 8, 10, 12, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40 i 41.

Od 01.01.2009. godine, u Crnoj Gori su prevedeni i u primjeni sledeći Međunarodni standardi finansijskog izvješavanja (MSFI):

MSFI - 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 8.

Od 01.01.2013. godine, u Crnoj Gori su prevedeni i u primjeni sledeći Međunarodni standardi finansijskog izvješavanja (MSFI):

MSFI - 10, 11, 12 i 13.

Od 01.01.2021. godine, u Crnoj Gori su prevedeni i u primjeni sledeći Međunarodni standardi finansijskog izvješavanja (MSFI):

MSFI - 14 i 16.

Od 01.01.2021. godine, u Crnoj Gori je preveden i u zvaničnoj primjeni sledeći IFRIC:

IFRIC - 22 - Transakcije u stranim valutama i avansna plaćanja.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Od 01.01.2024. godine, u Crnoj Gori će biti u zvaničnoj primjeni sledeći Međunarodni standardi finansijskog izvješavanja (MSFI):

MSFI - 9 i MSFI -15.

Korišćenje procjenjivanja

2.3. Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva korišćenje najboljih mogućih procjena i pretpostavki koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine i obezvrjeđenja vrijednosti nematerijalne imovine.

Procjene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procjene izvršene, su predmet redovnih provjera. Revidirane računovodstvene procjene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procjena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Koncept nastavka poslovanja

2.4. Finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja, što podrazumijeva da stanje u privredi i buduće mjere monetarne i ekonomske politike neće imati značajan negativan uticaj na budući finansijski položaj i rezultate poslovanja Društva.

Društvo je na dan 31.12.2023. godine iskazalo gubitak u iznosu od 97.880 EUR-a.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Osnovne računovodstvene politike**

3. Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja godišnjeg računa za 2023. godinu su sledeće:

Prihodi

3.1. Prihodi se odmjeravaju po pravičnoj vrijednosti primljene naknade ili naknade koja će se primiti i predstavljaju iznose koji se dobijaju za izvršene usluge u toku redovnog poslovanja, umanjene za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost. Prihod se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije. Ostvareni prihodi se najvećim dijelom odnose na prihode od naknada za izvršene usluge klijentima, a u skladu sa cjenovnikom odobrenim od strane Komisije za tržište kapitala.

Unaprijed naplaćeni prihodi se iskazuju kao odloženi prihodi i prenose u redovne prihode u trenutku izvršenja usluge.

Poslovni rashodi

3.2. Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Društva. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda).

Priznati rashodi direktno se povezuju sa priznatim приходima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda. Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza, a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

Finansijski prihodi i rashodi

3.3. Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama. Pod kamatom se, takođe, podrazumijeva i bilo koji oblik revalorizacije obaveza, ako je to ugovoreno ili propisano. Prihodi od dividendi iskazuju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi u periodu u kome su nastali.

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

3.4. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene. Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja, preračunata su u protivvrijednost EUR, po kursu valuta važećem na dan bilansa stanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike, nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu protivvrijednost u EUR i preračunom poslovnih promjena u toku godine, priznaju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Naknade zaposlenima**Doprinosi za socijalnu sigurnost zaposlenih**

3.5.1. U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da uplati u ime zaposlenih, doprinose Fondu PIO, Zavodu za zapošljavanje i Fondu rada kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po zakonom propisanim stopama. Doprinosi na teret zaposlenog i doprinosi na teret poslodavca se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

3.5.2. Društvo je u skladu sa kolektivnim ugovorom u obavezi da isplati otpremnine i jubilarne nagrade, nakon ispunjavanja uslova. Obračun otpremnina izvršen je korišćenjem metode sadašnje vrijednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu računa aktuara, budući da se radi o dugoročnim naknadama nakon prestanka radnog odnosa.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Aktuarski dobiti i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u cjelini u periodu u kome nastanu. Društvo nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenih po ovom osnovu.

Porezi i doprinosi**Tekući porez na dobit**

3.6.1. Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa poreskim propisima Crne Gore po progresivnim stopama od 9 % do 15 %, u zavisnosti od ostvarene dobiti.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u Bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (čl. 8 i 9 za usklađivanje prihoda i čl. 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Zakon o porezu na dobit Crne Gore ne predviđa da se poslovni poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnov za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, poslovni gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za smanjenje oporezive dobiti iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima. Porez po odbitku plaća se po stopi od 15 % na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda.

Odloženi porez na dobit

3.6.2. Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja

3.6.3. Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim državnim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su iskazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Nematerijalna ulaganja

3.7. Nematerijalna ulaganja početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po revalorizovanoj vrijednosti, odnosno njenoj fer vrijednosti na datum revalorizacije, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i bilo kakve naknadne akumulirane gubitke. Revalorizacija se treba obavljati redovno tako da se knjigovodstvena vrijednost značajno ne razlikuje od iznosa koji bi se odredio primjenom fer vrijednosti na datum bilansa.

Ako se nematerijalna imovina revalorizuje, ispravka vrijednosti na datum revalorizacije se prepravlja srazmjerno promjeni bruto knjigovodstvenog iznosa vrijednosti tako da je knjigovodstveni iznos imovine nakon revalorizacije jednak njenom revalorizovanom iznosu, ili se isključuje iz bruto knjigovodstvenog iznosa imovine i neto ispravljanog iznosa u revalorizovani iznos te imovine.

Ako se knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine poveća kao rezultat revalorizacije, povećanje se treba direktno pripisati kapitalu u grupu – revalorizacijone rezerve. Međutim, povećanja knjigovodstvene vrijednosti nematerijalne imovine zbog revalorizacije se trebaju priznati kao prihod do visine prethodno priznatih rashoda u računu dobiti i gubitku.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Ako se knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine smanji kao rezultat revalorizacije, ovo smanjenje će se priznati kao rashod. Međutim, smanjenje knjigovodstvene vrijednosti zbog revalorizacije treba direktno teretiti revalorizacione rezerve u iznosu u kojem ne prelazi iznos koji postoji kao revalorizaciona rezerva te imovine.

Akumulirana revalorizaciona rezerva koja je uključena u kapital može se direktno prenijeti u dobitak kada se revalorizaciona rezerva realizuje. Ukupne revalorizacione rezerve mogu se realizovati kod povlačenja (rashodovanja) ili otuđenja imovine. Neke se revalorizacione rezerve mogu realizovati kao imovina koju koristi Društvo, te u tom slučaju, ostvareni iznos realizovane revalorizacione rezerve je razlika između amortizacije obračunate na osnovu revalorizovane knjigovodstvene vrijednosti imovine i amortizacije koja bi bila priznata prema trošku nabavke. Prenos revalorizacione rezerve u dobit ne sprovodi se kroz bilans uspjeha.

Nekretnine, postrojenja i oprema

3.8. Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Potreba za revalorizacijom zavisi od kretanja fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i vrši se u slučajevima kada njihova neto sadašnja vrijednost materijalno značajno odstupa od fer vrijednosti sredstva na dan bilansa stanja.

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljena nakon početnog priznavanja iskazane su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Naknadni troškovi, troškovi zamjene djelova postrojenja i opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi značajnih adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti postrojenja i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme i postrojenja, smatraju se rashodom perioda u kome su nastali.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se naknađuje na teret ostalih rashoda.

Amortizacija

3.9. Amortizacija nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se na nabavnu vrijednost, proporcionalnim metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljene nekretnine, postrojenja i opremu, odnosno obračunom na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, utvrđenu krajem prethodne godine, za ostale nekretnine i opremu.

Stope amortizacije koje su u primjeni su:

<i>Grupa osnovnih sredstava</i>	<i>Stopa amortizacije</i>	<i>Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu</i>
	%	%
Nematerijalna ulaganja	10,00 - 33,33	20
Građevinski objekti	2,50	5
Računarska oprema	14,30 - 33,33	30
Vozila	14,30	20
Ostala oprema	10,00 - 50,00	20 – 25

U skladu sa članom 13. stav 3. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl. list CG, br. 146/2021) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za sva ostala osnovna sredstva primjenom degresivnog metoda za cijelu godinu bez obzira na datum aktiviranja.

Finansijski instrumenti

3.10. Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sljedeće kategorije: finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, finansijska sredstva ili finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i investicije koje se drže do dospijeca.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju**

3.10.1. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namjera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koja mogu biti prodana zbog potrebe za likvidnošću ili usled promjene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cijena. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju inicijalno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove. Brokerske provizije plaćene za posredovanje priznaju se kao rashod perioda. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se iskazuju po fer vrijednosti.

Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Efekti promjena vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju evidentiraju se u zavisnosti od da li se radi o fluktuacijama na tržištu ili obezvređenju.

Za HOV koje se kotiraju na aktivnom tržištu i za koje se pouzdano može utvrditi fer vrijednost na kraju izvještavanog perioda se iskazuju po fer vrijednosti. Utvrđena razlika između fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti na dan bilansa evidentiraju se kao nerealizovani gubitak ili nerealizovani dobitak po osnovu HOV raspoloživih za prodaju. Momentom otuđenja ili umanjenja vrijednosti usled obezvređenja kumulirani dobitci ili gubici, prvobitno priznati na računima nerealizovanih dobitaka ili gubitaka, priznaju se u bilansu uspjeha kao dobitak ili gubitak perioda u kom su ostvareni.

Kamata izračunata korišćenjem metode efektivne kamatne stope predstavlja prihod perioda.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha

3.10.2. Finansijska sredstva po fer vrijednosti, čiji se efekti promjena u fer vrijednosti, iskazuju u bilansu uspjeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva.

CENTRALNO KLIRIŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrijednosti, čiji se efekti promjena u fer vrijednosti, iskazuju u bilansu uspjeha, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, bez dodavanja troškova transakcije. Poslije početnog priznavanja odmjeravaju se po njihovim fer vrijednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja.

Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva ili finansijske obaveze klasifikovanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se u bilansu uspjeha.

Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća

3.10.3. Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospjeća, koja Društvo ima namjeru i mogućnost da drži do dospjeća.

U slučaju da Društvo odluči da proda značajan dio finansijskih sredstava koja se drže do dospjeća, cijela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospjeća kraći od 12 mjeseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća inicijalno se priznaju po fer vrijednosti (u koju se uključeni i transakcioni troškovi nastali po osnovu njihovog sticanja, odnosno emitovanja). Hartije od vrijednosti koje glase na stranu valutu, kao i svi drugi finansijski plasmani u stranoj valuti, procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansiranja. Nakon početnog priznavanja, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća, vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Ako, kao rezultat promjene namjere ili sposobnosti, više nije prikladno klasifikovati investiciju kao onu koja se drži do dospjeća, ona se ponovo klasifikuje kao raspoloživa za prodaju i ponovo odmjerava po fer vrijednosti. Kod prodaje ili ponovne klasifikacije više nego beznačajnog dijela investicija koje se drže do dospjeća, svaka preostala investicija istog tipa koja se drži do dospjeća treba da se ponovo klasifikuje kao ona koja je raspoloživa za prodaju.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Procjena da li postoji neki objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti finansijskog sredstva Društva treba da procjenjuje na kraju svakog izvještajnog perioda. Finansijsko sredstvo je umanjene vrijednosti ako i samo ako postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti kao rezultat događaja koji se odigrao poslije prvobitnog priznavanja sredstva i taj nastanak gubitka (ili nastanci gubitka) ima uticaja na procijenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano procijeniti.

Objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava obuhvata uočljive podatke koje Društvo može da primijeti o nastanku gubitka:

- (a) značajnoj finansijskoj teškoći emitenta ili dužnika;
- (b) kršenju ugovora, kao što je neispunjenje obaveze ili zakasnele isplate kamate ili glavnice;
- (c) garanciji od strane zajmodavaca zajmoprimcu, zbog ekonomskih ili pravnih razloga u vezi sa finansijskom teškoćom zajmoprimca, povlastice koju zajmodavac ne bi uzimao u obzir u nekim drugim okolnostima;
- (d) visokoj vjerovatnoći bankrota ili druge finansijske reorganizacije zajmodavca;
- (e) nestanku aktivnog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih teškoća;
- (f) značajan (više od 30%) ili dugotrajan pad (duže od godinu dana) fer vrijednosti investicije u instrument kapitala ispod nabavne vrijednosti;
- (g) uočljivim podacima koji pokazuju da postoji mjerljivo smanjenje budućih tokova gotovine od grupe finansijskih sredstava nakon početnog priznavanje tih sredstava, mada smanjenje ne može još uvijek da se utvrdi za pojedinačna finansijska sredstva u grupi.

Ako postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak zbog umanjenja vrijednosti od kredita ili potraživanja ili investicija koje se drže do dospeljeća koje se knjiže po amortizovanoj vrijednosti, iznos gubitka se odmjerava kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nijesu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva (to jest, efektivnoj kamatnoj stopi izračunatoj prilikom prvobitnog priznavanja). Iznos gubitka treba da se prizna u bilansu uspjeha.

CKDD vrši isknjižavanje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga.

CENTRALNO KLIRIŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina**

3.11. Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina uključuju: potraživanja za koja se očekuje da će biti realizovana u toku jedne godine od datuma bilansa, novac i salda na računima banaka raspoloživa za tekuće poslovanje, hartije od vrijednosti koje se ne namjeravaju zadržati i koje se mogu lako realizovati, plaćanja unaprijed za kupovinu tekućih sredstava, kao i iznose plaćene za troškove za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u okviru jene godine od datuma bilansa.

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca, pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu, po osnovu prodaje usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju depozite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospelja, odnosno prodaje do godinu dana od dana nastanka.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz originalne fakture. Ako se vrijednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izvještajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promjene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda.

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti, umanjenoj indirektno za procijenjeni iznos vjerovatne naplativosti potraživanja, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrijednosti na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Odbor direktora. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Odbor direktora Društva.

Obaveze

3.12. Obavezama se smatraju dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze. Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospjevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja. Prilikom početnog priznavanja Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih obaveza.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, procjenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izvještaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

Obezvrjeđenje vrijednosti imovine

3.13. Društvo na dan bilansa stanja procjenjuje da li postoje bilo kakve indicije da je vrijednost nekog sredstva umanjena. U slučaju da postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknativa vrijedost imovine za takvo sredstvo, kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja.

Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknativne vrijednosti. Nadoknativa vrijednost je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća.

Obezvrjeđenje se priznaje kao rashod tekućeg perioda, osim kada se sredstvo vodi po revalorizovanoj vrijednosti, kada se umanjene vrijednosti tretira kao smanjenje revalorizacione rezerve.

Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava do promijenjene procjene nadoknativog iznosa, ali ne iznad knjigovodstvenog iznosa koji bi bio utvrđen da gubitak od umanjenja vrijednosti nije bio priznat u ranijim godinama.

Poništenje obezvrjeđenja se prikazuje kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrjeđenja tretira kao povećanje revalorizacione rezerve.

CENTRALNO KLIRIŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva**

3.14. Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će doći do odliva sredstava kako bi se izmirila obaveza i kada se iznos ovih obaveza može pouzdano procijeniti.

Društvo procjenjuje mogući nepovoljni razvoj događaja kao rezultat zbivanja u prošlosti i ukoliko je vjerovatnoća da će sudski spor biti izgubljen, društvo vrši rezervisanje kojim se u cjelosti obezbjeđuje iznos potencijalne obaveze po osnovu negativnog razrješenja sudskog spora. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva se ne priznaju u finansijskim izvještajima.

Pravična (fer) vrijednost

3.15. Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije, kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti.

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nijesu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Upravljanje finansijskim rizicima

4. Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Društvo ne koristi derivativne finansijske instrumente u bilo kojoj formi osiguranja protiv gubitaka usljed rizika.

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom koji je uspostavljen u Društvu. Finansijski sektor se uglavnom fokusira na kreditni rizik i rizik likvidnosti i djeluje u individualnim slučajevima u cilju smanjenja rizika.

Tržišni rizik

4.1. Društvo nije izloženo riziku od promjene kursa valuta jer obavlja svoje poslovanje u funkcionalnoj valuti okruženja. Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promjene kamatnih stopa u mjeri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dopijevaju za naplatu u različito vrijeme ili u različitim iznosima.

Rizik od promjene ostalih cijena uključuje promjenu cijene kapitala, promjenu cijene roba, rizik od prijevremenog plaćanja i rizik rezidualne vrijednosti. Društvo nije izloženo ovim vrstama rizika.

Rizik likvidnosti

4.2. Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru. Društvo može biti izloženo riziku likvidnosti zbog nemogućnosti da naplati svoja potraživanja od kupaca.

Kreditni rizik

4.3. Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrijednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza. Društvo posluje sa velikim brojem kupaca i nema koncentrisanu izloženost riziku prema jednom kupcu.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Upravljanje rizikom kapitala**

4.4. Društvo se opredijelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica. Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima obezbijedi dividende.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što slijedi:

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Obaveze po osnovu kredita – ukupno	-	-
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina	53.447	198.136
Neto dugovanje	(53.447)	(198.136)
Sopstveni kapital	750.000	750.000
Kapital – ukupno	1.460.521	1.354.410
Koeficijent zaduženosti	(3,7)	(14,6)

Prihodi od prodaje

5. Prihode od prodaje čine:

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Prihodi od usluga registra	126.777	192.316
Prihodi od usluga održavanja računa	242.982	240.181
Prihodi od usluga brokera	29.300	92.985
	399.059	525.482

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Ostali prihodi iz redovnog poslovanja**

6. Ostale prihode iz redovnog poslovanja u iznosu od 28.914 EUR-a (2022. godine 29.074 EUR-a) čine prihodi od zakupa poslovnog prostora u iznosu od 24.570 EUR-a i ostalo u iznosu od 4.344 EUR-a.

Ostali prihodi iz poslovanja

7. Ostali prihodi iz poslovanja se odnose na:

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja i sudskih sporova	1.056	300
Viškove sredstava	-	296
Prihode od smanjenja obaveza	43	271
Prihode od ukidanja rezervisanja	-	2.551
	1.099	3.418

Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala

8. Ove troškove čine:

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Troškovi goriva i energije	(3.524)	(3.675)
Troškovi kancelarijskog materijala	(1.422)	(2.732)
Troškovi alata i inventara	-	(14)
Troškovi vode	(193)	(234)
Troškovi ostale robe	(2.285)	(2.426)
Troškovi ostalog režijskog materijala	(227)	(144)
	(7.651)	(9.225)

CENTRALNO KLIRIŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)****9. Ostale troškove poslovanja čine:**

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenima	(2.018)	(783)
Troškovi transportnih i PTT usluga	(9.707)	(10.637)
Troškovi održavanja softvera	(73.600)	(70.469)
Troškovi održavanja opreme i prostora	(6.282)	(5.929)
Troškovi osiguranja	(993)	(1.078)
Troškovi naknada KTK	(23.499)	(31.528)
Troškovi reprezentacije	(385)	(168)
Troškovi stručnog usavršavanja	(454)	(196)
Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	(903)	(752)
Troškovi naknada Centralnoj banci Crne Gore	(16.499)	(16.301)
Troškovi advokatskih usluga	(6.600)	(5.600)
Troškovi intelektualnih usluga	(2.480)	(2.400)
Troškovi članarina	(12.000)	(12.100)
Troškovi lokalnih taksi i doprinosi udruženjima	(5.520)	(5.774)
Troškovi neproizvodnih usluga i ostali troškovi	(862)	(725)
	(161.802)	(164.440)

Amortizacija

10. Amortizaciju u iznosu od 100.818 EUR-a (2022. godine 105.040 EUR-a) čine troškovi amortizacije nematerijalne imovine u iznosu od 62.728 EUR-a i troškovi amortizacije materijalne imovine u iznosu od 38.090 EUR-a.

Ostali rashodi iz poslovanja

11. Ostali rashodi iz poslovanja u iznosu od 3.036 EUR-a (2022. godine 586 EUR-a) se odnose na sponzorstva i pomoći u iznosu od 3.000 EUR-a i ostalo – 36 EUR-a.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi**

12. Troškovi zarada se odnose na:

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Troškove neto zarada	(152.997)	(165.286)
Troškove neto naknada Odbora direktora	(24.000)	(25.181)
Troškove službenih putovanja	(781)	(17)
Troškove ostalih neto naknada	(2.100)	(900)
Troškove ugovora o djelu	(1.725)	(1.740)
Troškove zimmice	(6.361)	-
Troškove poreza na zarade	(12.425)	(12.653)
Troškove poreza na ostale naknade	(202)	(204)
Troškove doprinosa PIO na teret zaposlenih	(29.295)	(31.586)
Troškove doprinosa PIO na teret poslodavca	(11.087)	(11.582)
Troškove doprinosa PIO na naknade Odbora direkt.	(6.189)	(6.493)
Troškove ostalih doprinosa na teret zaposlenih	(977)	(1.053)
Troškove ostalih doprinosa na teret poslodavca	(1.941)	(1.950)
	(250.080)	(258.645)

Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova

13. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova u iznosu od 639 EUR-a (2022. godine 638 EUR-a) se odnose na prihode od kamata na obveznice.

Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine

14. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine u iznosu od 2.030 EUR-a (2022. godine 1.423 EUR-a) se odnosi na rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Nematerijalna ulaganja

15. Nematerijalna ulaganja u iznosu od 419.490 EUR-a (2022. godine 482.217 EUR-a) čine softveri za finansijsko poslovanje i obračun zarada, kao i licence za pojedine softverske module nabavne vrijednosti 601.354 EUR-a i ispravke vrijednosti 181.864 EUR-a.

Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva

16. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva su prikazani kako slijedi:

	Građevin. objekti	Poslovni prostor - lizing	Oprema	Ostalo - slike	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Nabavna ili revalorizovana vrijednost					
Stanje 1. januara 2023. godine	661.734	27.150	143.901	1.563	834.348
Procjena vrijednosti nekretnina	310.581	-	-	-	310.581
Nabavke	-	-	304	-	304
Prodaja i rashod	-	-	(695)	-	(695)
Stanje 31. decembra 2023. godine	972.315	27.150	143.510	1.563	1.144.538
Ispravka vrijednosti					
Stanje 1. januara 2023. godine	52.410	9.050	64.244	-	125.704
Amortizacija 2023. god. (Napomena 10)	16.543	5.430	16.117	-	38.090
Procjena vrijednosti nekretnina	(68.953)	-	-	-	(68.953)
Prodaja i rashod	-	-	(695)	-	(695)
Stanje 31. decembra 2023. godine	-	14.480	79.666	-	94.146
Sadašnja vrijednost na dan					
31. decembar 2023. godine	972.315	12.670	63.844	1.563	1.050.392
Sadašnja vrijednost na dan	609.324	18.100	79.657	1.563	708.644
31. decembar 2022. godine					

Na dan 31.12.2023. godine izvršena je procjena vrijednosti poslovnog prostora, kojom je vrijednost istog uvećana za 379.534 EUR-a.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Dugoročna finansijska ulaganja****17. Dugoročna finansijska ulaganja čine:**

Naziv jedinice	2023.	
	Broj jedinica	Vrijednost EUR
Obveznice MNE 2025	18.000	17.299
		17.299

Kratkoročna potraživanja**18. Kratkoročna potraživanja čine:**

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Kupci	124.689	159.321
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(66.868)	(66.033)
Potraživanja za refundacije bolovanja	6.274	-
Potraživanja za sporove	2.540	2.380
Druga potraživanja	1	2
Potraživanje za kamate od obveznica	423	423
	67.059	96.093

Potraživanja od kupaca u zemlji odnose se na potraživanja od sledećih kupaca: ZIF "Eurofond" u postupku transformacije, Podgorica u iznosu od 24.246 EUR-a, "Vektra-Boku" u stečaju, Herceg Novi – 9.253 EUR-a, "Radoje Dakić" u stečaju, Podgorica – 8.534 EUR-a, EI "Obod" u stečaju, Cetinje – 8.301 EUR-o, ZIF "HLT Fond" u postupku transformacije, Podgorica – 7.364 EUR-a, "Citadel Group" ad, Podgorica – 6.793 EUR-a, Rudnike boksita u stečaju, Nikšić – 4.003 EUR-a, ZIF "Atlas Mont" u postupku transformacije, Podgorica – 3.952 EUR-a, "Prekookeansku plovidbu", Bar – 3.892 EUR-a, ZIF "Trend" ad, Podgorica – 2.566 EUR-a i potraživanja od ostalih kupaca u iznosu od 45.785 EUR-a.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Gotovina na računima i u blagajni**

19. Gotovina na računima i u blagajni se odnosi na:

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Žiro račun	53.396	198.069
Blagajnu	19	6
Devizni račun	32	61
	53.447	198.136

Centralno klirinško depozitarno društvo A.D. Podgorica poslovanje obavlja preko “Crnogorske komercijalne banke” ad, Podgorica i “Lovćen banke Crne Gore” ad, Podgorica.

Kapital

20. Ukupan kapital Društva na dan 31.12.2023. godine iznosi 750.000 EUR-a (2022. godine 750.000 EUR-a). Nominalna vrijednost akcije iznosi 1,27822975 EUR-a.

Vlasnička struktura kapitala prema izvodu akcionarskog kapitala na dan 31.12.2023. godine prikazana je sledećom tabelom:

Vlasnici	Stanje jedinstvenog spiska akcionara		
	Vrijednost EUR	Broj akcija	% učešća
Centralna banka Crne Gore	262.500	205.362	35,0000
“Bull and Bear broker” ad	142.501	111.483	19,0001
Štamparija “Obod” ad	134.268	105.042	17,9024
“Crnogorska komercijalna banka” ad	112.499	88.012	14,9999
OIF “HLT Fond”	62.940	49.240	8,3920
“Quantum Investments”	22.510	17.610	3,0013
“Monte Invest”	12.782	10.000	1,7043
	750.000	586.749	100,0000

Pregled promjena na kapitalu prikazan je u Iskazu o promjenama na kapitalu.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Rezerve**

21. Rezerve u iznosu od 665.107 EUR-a (2022. godine 361.408 EUR-a) čine pozitivne revalorizacione rezerve nastale procjenom vrijednosti nematerijalnih ulaganja u iznosu od 665.762 EUR-a, a negativne revalorizacione rezerve iznose 655 EUR-a i nastale su svođenjem tržišne vrijednosti obveznica.

Neraspoređena dobit

22. Poslovnu 2023. godinu Centralno klirinško depozitarno društvo a.d. Podgorica je završio sa gubitkom u iznosu od 97.880 EUR-a (2022. godine dobitak 15.616 EUR-a).

U toku godine isplaćena je dividenda akcionarima u iznosu od 150.000 EUR-a, dok je sa revalorizacionih rezervi prenijeto 45.765 EUR-a po osnovu više obračunate amortizacije procijenjenih sredstava. Obračunom i smanjenjem odloženog poreza iz revalorizovanih sredstava povećan je dobitak za 4.526 EUR-a.

Neraspoređeni dobitak iznosi 143.294 EUR-a, a nepokriveni gubitak iznosi 97.880 EUR-a.

Dugoročna rezervisanja

23. Dugoročna rezervisanja čine:

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Rezervisanja za otpremnine za penzije	16.738	17.499
Rezervisanja za jubilarne nagrade	2.387	3.756
	19.125	21.255

Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade izvršene su na osnovu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po ovim osnovama. Rezervisanja su obračunata od strane ovlašćenog aktuara u skladu sa MRS 19 – Naknade zaposlenima.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Ostale dugoročne obaveze**

24. Ostale dugoročne obaveze u iznosu od 7.779 EUR-a (2022. godine 13.347 EUR-a) čini dugoročni dio obaveze po osnovu zakupljene imovine – prostora obračunatog u skladu sa MSFI 16 – Lizing. Kratkoročni dio obaveza po osnovu lizinga iznosi 5.567 EUR-a.

Kratkoročne obaveze

25. Kratkoročne obaveze čine:

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije (lizing)	5.567	5.350
Obaveze prema dobavljačima	19.798	41.699
Obaveze prema ostalim povezanim licima	17	42
Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne ob.	15.676	16.427
	41.058	63.518

Obaveze prema dobavljačima se odnose na obaveze prema Komisiji za tržište kapitala, Podgorica u iznosu od 10.216 EUR-a, "Paytenu", Podgorica – 7.381 EUR-o i ostalim dobavljačima u iznosu od 2.201 EUR-o.

Odnosi sa povezanim pravnim licima

26. Povezano pravno lice sa Društvom je Centralna Banka Crne Gore, a odnosi sa njom su prikazani u sledećoj tabeli:

	2023.	2022.
	EUR	EUR
Obaveze prema Centralnoj banci Crne Gore	17	42
Troškovi po računima Centralne banke Crne Gore	22.512	22.343
Prihod od registracija emisija državnih zapisa	25.000	19.506

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO A.D. PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Sudski sporovi**

- 27.** Prema izjavi Rukovodstva, protiv Društva se ne vode sudski sporovi.